

Šta treba znati o psima

Pogrešna verovanja u ishrani pasa:

Verovanje: Pas treba da posti jedan dan u nedelji.

Ovo može biti na ruku vlasniku ali nema ništa sa zdravljem psa i potpuno je pogrešno.

Verovanje: Pas koji ne jede meso je izdržljiviji.

Pogrešno. Ova ideja postoji u odre enim krugovima iako je dokazano da je za izdržljivost u odre enim aktivnostima (na primer, lov, vuža saonica) mnogo bolje nahraniti psa lakšim obrokom najmanje dva sata pre po etka aktivnosti.

Verovanje: Moj pas jede isto što i ja.

Mnogi vlasnici antropomorfiziraju svoje pse. Oni ne znaju, ili se pretvaraju, da psi imaju razliite navike u ishrani u odnosu na ljude. Psi su mesojedi, iako ne striktno, ali daleko da mogu jesti sve. Organizam psa vari visoko kvalitetne biljne proteine jednako dobro kao i one životinjskog porekla, ali takođe mogu da podnesu i velike kolije masti za razliku od ljudi. Psi tolerišu skrob kao izvor energije samo ako je u potpunosti iskuhan i u proporciji sa fiziološkim limitima. Potreba za vitamnima i mineralima se takođe razlikuje od one prisutne kod ljudi.

Trening pasa

Ako želite sami trenirati svog psa i razvijati njegove mogunosti, pratite ove kratke i veoma korisne savete. Donosimo vam 13. jednostavnih i kratkih saveta kako sami možete dresirati svog psa. Budite strpljivi s svojim psom - isplatiti će vam se. Neka trening vašeg psa bude igra i za Vas i za vašeg psa.

1. Igrajte se sa svojim psom svaki dan.
2. Najbolje vreme za treniranje psa je dok je pas gladan, usamljen ili kad se dosahuje.
3. etiri moguća mesta za treniranja psa su:
  - a.) Mesto koje je poznato vašem psu i na kojem nema ometaju ih faktora (najlakše ? tamo teži uvoditi nove naredbe)
  - b.) Mesto koje je poznato vašem psu i na kojem ima ometaju ih faktora (nešto malo teži)
  - c.) Mesto koje vašem psu nije poznato i na kojem nema ometaju ih faktora (znatno teži)
  - d.) Mesto koje je vašem psu nepoznato i gde ima ometaju ih faktora

Verovanje: Pas treba varijacije u svojoj ishrani

Pogrešno verovanje. Idealno, pas treba jesti istu hranu iz iste posude u isto vreme - upravo suprotno od onog kako bi želeli njihovi vlasnici! U stvari, ove promene režima ishrane izlažu psa digestivnim problemima. Crevna mikroflora je adaptirana određenom tipu hrane i svaka iznenadna promena ne daje dovoljno vremena ovim mikroorganizmima da se prilagode novoj. Ovo stvara povećanu produkciju određenih slabosvarljivih metabolita ili toksina. Na primer, dodavanje mesa indiferentne kvalitete povećava akciju proteolitičkih mikrobara koji stvaraju bazičan pH što vodi do flatulencije i dijareje. Stoga, varijacije u ishrani pasa se mogu tolerisati samo u okviru ranga hrane slične kompoticije. U suprotnom, kada menjate režim ishrane, uinite to postepeno kroz period od jedne nedelje.

Verovanje: Komercijalna hrana treba biti pojačana dodavanjem mesa

Pogrešno verovanje. Mnogi vlasnici postaju nervozni kada nemogu identifikovati meso u komercijalnoj kompletnoj hrani. Premda neki proizvodi i pokušavaju da savladaju ovaj problem dodavajući izvor mesnog sastojka u ime hrane (na primer, "sa piletinom", "sa govedinom") i dalje ostaje teško vlasnicima da prihvate injeniku da je taj sastojak zastavljao glavni u formulaciji hrane i da može biti jednak kvalitetu mesa iz mesnice. Ne treba zaboraviti da je gotova hrana formulisana tako da sadrži sve sastojke neophodne psu za određeni uzrast i fiziološko stanje i da nije uzeto u obzir eventualno dodavanje "mesa iz mesare". Dakle, ako ste se odlučili da svog psa hrani komercijalnom hransom onda svaki dodatak može uticati na balans hranljivih sastojaka i tako negativno uticati na zdravlje psa.

Verovanje: Kalcijum drži uši psa uspravno

Pogrešno verovanje. Kod rasa sa uspravnim ušima (na primer nema kikavora), pad ili slabljenje uha može biti primetno između etvrtog i šestog meseca kada ispadaju mlečni zubi. U ovom momentu, vlasnici žure da obogate hranu dodavanjem kalcijuma i vitamina nakon nega prime uju normalan povratak ušiju u prvobitno stanje. U stvari, kalcijum i višak vitamina nemaju efekat jer su uši građeni od hrskavice koja naravno ne može da fiksira kalcijum ili da se formira u kost.

4. Kad vaš pes ne pouzdano reagovati na naredbe, može poeti vežbat na težim mestima.

5. Metode treninga i vi sami morate psu biti zabavni, jer jedino tako ćete dobiti njegovu pažnju i motivisati psa.

6. Često hvalite psa i puno se igrajte.

7. Umoran pes je dobar pes. Ne zaboravite da podučavate naredbi i trikova, kao i igranje s psom umara i pse, ne samo vas!

8. I šetnjica od 5 minuta bolja je od nikakve šetnje.

9. Barem jednom nedeljno vodite svog psa na bučna mesta, prepuna ometajućih faktora i pokušajte izgradivatи njegovo pouzdanje i pažnju pomoći u hrani, igračka i igre. Ako pes dobro reaguje, na takvim mestima potencijalno vežbat na naredbe poslušnosti ili trikove i to najpre one u kojima je pes najbolji. Puno hvalite svog psa, ne zaboravite ga pohvaliti i za najsigurniji uspeh.

10. Ne zaboravite da pes može biti zabavno s vama i kad je na povodniku, a ne samo kad je pušten.

11. Igrajte se skrivač ili pronalaženja skrivenih igračaka. Kako pes napreduje u igri, tako pojačavajte težinu igru (sakrivajte predmet na težim mestima, itd.). Budite kreativni! Ne prežite od glupiranja i glasnog hvaljenja pesa kad pes pronađe vas ili igračku.

12. Imajte strpljenja unutar toku treninga, naročito kad trenirate na mestu s ometajućim faktorima.

13. Trening uvek završite pozitivno, vežbom u kojoj je pes naročito dobar i igrom. Pes mora osjetiti vlastiti uspeh.

Jedna od najkrupnijih grešaka koju možete poinititi je da prebrzo jurite kroz vežbe. Ako vaš pes nešto ne može savladati ili ne razume, vratite se na neku jednostavniju vežbu.

Ne postoje nau na istraživanja koja pokazuju da odre eni režim ishrane uti e na poziciju i nošenje ušiju tako da praksa dodavanja viška kalcijuma može samo da šteti štenetu jer vodi do narušavanja balasa hranljivih sastojaka u obroku psa.

Verovanje: Svi vitamini su u povr u

Pogrešno verovanje. Povr e nije jedini izvor vitamina za psa. U stvari , vitamini rastvorljivi u mastima (A, D, E i K) se nalaze u životinjskim masno ama ili u odre enim organima. Tako na primer jetra, sadrži velike koli ine vitamina A što može biti opasno po psa ukoliko se svakodnevno hrani jetrom. Vitamini rastvorljivi u vodi (B kompleks) se nalaze i u biljnoj i u životinjskoj materiji. Jednaka koli ina vitamina B1 se može na i u mleku u prahu i grašku. Dehidrirano povr e koje se može na i u odre enim tipovinma komercijalne hrane nije nikad zna ajan izvor vitamina.

Verovanje: Vitamin D je potrebno dodavati u hranu za štenad

Pogrešno verovanje. Štenad zahtevaju relativno male doze vitamina D tako da se potrebe za ovim sastojkom mogu lako nadomestiti dobro izbalansiranom hranom. Prekomerne doze izazvane nepotrebnim dodavanjem ovog vitamina mogu biti opasne i dovesti do ozbiljnih problema kostiju.

12 molbi jednoga psa

1) Moj život traje 10 do 15 godina. Svaki rastanak od tebe za mene znaci patnju. Razmisli o tome pre nego sto me uzmes.

2) Voli me onakvog kakav sam, jer si me ti birao. Ja nemam tu mogucnost, da biram prijatelja i gospodara.

3) Daj mi vremena da shvatim sta od mene tražiš.Pre nego sto me, u toku obuke, izgrdiš - preispitaj sebe, mozda ti gresis ili ja ne mogu da shvatim sta ti zelis.

4) Voli me, ja živim od tvoje ljubavi.

5) Ne ljuti se na mene i ne kaznjavaj me.Ti imas svoj posao, svoje prijatelje, svoju razonodu, a ja imam samo tebe.

Što treba uraditi kada štene dolazi u vašu ku u?

Pripremite dom za štene

Vaše štene trebat e pse u košaru ili kreveti na topлом mjestu bez promaje. Stavite li košaru u kartonsku kutiju, osigurali ste zašti en kutak.

Dodajte toplu prostirku koja se lako pere, poput starog prekriva a ili peškira, i vaš psi e imati vlastito mesto na kome e se ose ati ugodno i sigurno.

Poštujte potrebu vašeg psi a za odmorom. Ne izvla ite ga silom iz njegovog ležaja, ve mu dopustite da sam iza e kada to želi. Ne dopuštajte deci da ga gnjave i uznemiravaju. I još nešto, ne šaljite ga u košaru zato što je bio neposlušan, jer bi mogao povezati to mesto s kažnjavanjem.

Štene dolazi u vaš dom

Prvih nekoliko dana šteneta u vašem domu ostavit e trajan utisak.

Pobrinite se da mu pružite dovoljno pažnje i nežnosti. Štene u po etku može biti malo zbumjeno, pa ga dovedite ku i u vreme kada nije prevelika gužva. Omogu ite mu da upozna svoju okolinu i zadovolji znatiželju.

Ne ostavljajte ga samog duže vreme. Prvih nekoliko nedelja štene može patiti zbog odvajanja od majke i esto cvileti. U tom slu aju nastojte da bude u vašoj blizini, no pokušajte odoleti porivu da ga pustite u krevet.

Naviku spavanja u vašem krevetu kasnije može biti vrlo teško izmeniti.

Prehrana vašeg psi a

U toku prvih meseci života vaš psi troši goleme koli ine energije, pa je vrlo važno da hranom primi najbolju ravnotežu hranljivih sastojaka.

Usporedite li rast psa sa razvojem deteta, videt ete da u prvoj godini života šteneta naraste kao dete u prvih 14. Razli ite pasmine rastu razli itombrzinom, pa vaš izbor hrane mora odgovarati upravo pasmini vašeg psi a.

6) Pricaj sa mnom! I ako ti se cini da te ne razumem, ja ipak znam sta ti mislis i osecas.

7) Znaj da ja ne zaboravljam kako se sa mnom postupa.

8. Pomisli, pre nego sto me udaris, da te ja sa lakocom mogu ugristi, ali ja to nikada ne radim.

9) Ne uzimaj me kao igracku, dok sam mali i sladak, da bi me kasnije odbacio, jer je moja ljubav prema tebi vecna.

10) Brini o meni kada ostarim, ostanem bez zuba, ogluvim i prestanem da se kresem. I o tebi ce se neko brinuti - starost je ista za sve.

11) Prati me na mom poslednjem putu... Nemoj nikada reci: "Ja to ne mogu da gledam" ili: "Neka se to dogodi u mojoj odsutnosti". S tobom je za mene sve lakse. Neka ti to bude dug za moju vernost i nasu lepu mladost.

12) Kada me vise ne bude bilo, nemoj tugovati, vec usreci nekog novog psa i voli ga kao sto si mene voleo.

Otkrijte bolest

Možda ete primetiti da se vaš psi ne ose a dobro. U tom sluaju odmah ga odvedite veterinaru. Nabrojatemo nekoliko znakova bolesti na koje treba pripaziti:

- gubitak apetita i odbijanje vode
- iznenadan gubitak težine ili naglo dobivanje težine, postupan dugotrajan gubitak težine
- mirno a ili nevoljkost za igranje ili šetnju
- pre esto mokrenje ili smanjeno mokrenje
- krvav, mekan izmet, proliv

Izbor pravilne prehrane klju je za dug, zdrav život, pa o toj temi popri ajte sa svojim veterinarom, uzbajiva em ili vlasnikom specijalizovane trgovine.

Ku no vaspitanje

Ku no vaspitanje šteneta po inje od prvog dana. Napravite stalan raspored hranjenja i dovoljno esto ga izvodite na prostor predvi en za nuždu, obavezno odmah nakon što se probudi.

Primetite li da se vrti u krug ili cvili pred vratima, brzo ga izvedite van. Kada je obavilo svoj posao, pohvalite ga. Naravno da su mogu e nezgode, no kad se dogode ne vi ite na štene, ne kažnjavajte ga i ne gurajte njegov nosi u nered. Štene ne može shvatiti uzrok vaše ljutnje i sve što ete posti i bit e samo strah i zbumjenost.

Zateknete li ga u trenu dok obavlja nuždu, jednostavite ga iznesite van i pohvalite kada završi posao.

Osnovni pribor za vašeg psi a:

- posuda za vodu i posuda za hranu
- kvalitetna hrana namenjena njegovoj dobi
- košara ili kreveti
- etka ili ešalj
- identifikacijska markica (ili mikro ip)
- ogrlica i povodnik
- pse i šampon, etkica i pasta za zube
- kvalitetne, sigurne igra ke za žvakanje